

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ- GHERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Răspunsuri regale.

Prezentând cu ocaziunea sărbătorii Invierii Domnului Majestății Sale Regelui nostru Carol II, și Majestății Sale Reginei Maria, urările de bine ale Veneratului Cler și ale poporului nostru din Eparhie, pentruca Domnul înviat din morți să-I călăuzească pașii pe cărarea aleasă a înălțării Neamului, Majestățile Lor au binevoit a ne răspunde prin următoarele telegrame:

P. S. S. Episcopul Hossu,

Cluj

Sincerele mele mulțumiri pentru creștineștile urări de Paști.

Carol R.

Episcop Iuliu Hossu

Cluj

Viile mele mulțumiri

Maria.

Nr. 3117.

Numiri.

Onoratul *Augustin Moldovan*, preot ajutor, cooperator la parohia *Aluniș* (tr. Gherlei) este numit la aceeași parohie *administrator parohial*.

Din șed. konz. 2 Aprilie 1936.

Nr. 2840.

Onoratul *Nicolae Lemenyi*, la cere, a fost absolvat dela parohia *Petrești* și reintegrat în calitatea de mai înainte la parohia *Stoiana*.

Din șed. konz. 22 Aprilie 1936

Nr. 2634.

Onoratul *Nicolae Enghiș* preot în *Letca*, este numit paroh la *Petrești* (tr. Gherlei).

Din șed. konz. 22 Aprilie 1936.

Nr. 3002.

Onoratul *Augustin Paul*, preot nouhirotonit este numit administrator local la parohia *Letca* (tr. Ileanda).

Din șed. konz. 22 Aprilie 1936.

Nr. 3187.

Sfântul Mir.

Invităm pe Mult Onorații Frați protopopi, cari încă n'au ridicat Sfântul Mir, pentru anul 1936, să ridice fără amânare dela Episcopie Mirul necesar pentru parohiile din protopopiatul lor.

Mirul vechiu se va arde, mai ales în candelile la sf. Altar.

Cluj, la 24 Aprilie 1936.

Nr. 3230.

Modificarea regulamentului pentru ajutorarea preoților deficienți, văduvelor și orfanilor de preoți.

În legătură cu „Regulamentul” publicat în numărul 12 din 15 Iunie 1929 al „Curierului Creștin”, ale cărui dispoziții, în urma împrejurărilor schimbate cu reducerea mult simțită a salariilor, nu se pot susține în vigoare, comunicăm Veneratului Cler, în cele de mai jos, modificările, ce am fost necesitate a le aduce acelui Regulament.

La punctul III. Proporția ajutoarelor se fixează astfel:

1. Preoții deficienți cu pregătiri ordinare primesc lunar 1500 lei.

Cei cu pregătiri inferioare primesc jumătate.

Protopopii actuali, trecuți în deficiență, primesc lunar 2000 lei.

2. Văduva primește lunar 500 lei, fără considerare, dacă ocupă, sau nu, ceva oficiu, întrucât soțul a contribuit la fond.

Acest uz s'a observat și în anii din urmă.

3. Orfanul de tată primește lunar 125 lei.

4. Orfanii de ambii părinți dintr'o familie, mai primesc în global, irelevant de numărul câți ar fi, lunar un plus de 250 lei, adică un orfan de ambii părinți primește lunar 375 lei,

2 orfani împreună 500 "

3 " " 625 "

4 " " 750 " și așa

mai departe.

5. Orfanul, a cărui mamă e măritată primește lunar 125 Lei.

La punctul IV. litera b., aliniatul trei: Văduva în caz de remăritare, pierde dreptul la ajutor, care drept nu îl poate recâștiga nici dacă rămâne iarăși văduvă.

Văduva pierde dreptul la ajutor și în cazul, dacă defectionează dela Biserica română unită.

La punct IV. litera d., aliniatul doi: În mod excepțional pot primi ajutor, fără considerare la etate, orfanii și orfanele, cari nu ocupă nici un oficiu, cu care să le fie asigurată existența sau sunt constatați a fi incapabili de orice muncă (idiotii etc.).

Orfanii și orfanele pierd dreptul la ajutor, dacă părăsesc religiunea română unită.

Din șed. conz. 22 Aprilie 1936.

Nr. 2851.

Pentru parohiile din Vechiul Regat.

Venerat Cler diecezan,

Dupăcum vă este cunoscut pe teritoriul Vechiului Regat, s'au înființat mai multe parohii române unite pentru credincioșii noștri, aproape toți stabiliți acolo din Ardeal. O bună parte dintre ei sunt chiar depe teritoriul diecezei noastre. Lipsurile acestor parohii în-

cepătoare sunt neamărate, iar mijloacele materiale, de care dispun sunt cu totul neindestulitoare.

Între astfel de împrejurări e de datoria tuturor credincioșilor rămași la vatră să le sară în ajutor. În consecință lăsăm, ca într'una din Duminecile până la Rusalii, dupăce se va anunța în Dumineca precedentă, să se facă colectă în fiecare parohie în scopul de mai sus, rezultatul trimitându-se direct Veneratei Administrații Centrale în Blaj, raportând acestui Ordinariat prin Mult Onoratele Oficii protopopești, cari rămân răspunzătoare pentru executarea întocmai

Cluj, la 6 Aprilie 1936.

Nr. 2858.

Onoraților Frați profesori de religie.

După cum Vă este cunoscut Asociația „Agru” cheamă în rândurile sale și tinerimea școlară de toate categoriile. În deosebi este de mare importanță, ca tineretul ce părăsește școala secundară să continue o viață de practică religioasă și la Universitate, intrând în asociația „Astru”.

Lăsăm, deci, ca elevilor și elevelor din ultima clasă a școlilor secundare să li-se explice, ce este „Agru” și să-i îndemne pe tineri să se înscrie în acestea asociații. Secții ale „Astrului” sunt în toate centrele universitare, așa că tinerii pot ușor lua contact cu conducerile locale.

Pentru formarea unei clase de intelectuali creștini practicanți, socotiri de mare folos ca tinerimea școlară să fie îndrumată și însulețită pentru a se înscrie în „Astru”, având, astfel, prilej să continue viața religioasă din școlile secundare.

Despre cele plinite ni se va raporta.
Cluj, la 26 Aprilie 1936.

Nr. 3166.

Bibliografie.

Reverendisimul Dr. Nicolae Brînzeu, canonic al Capitulului Catedral al Lugo-

jului a scos la lumină al doilea volum din Teologia pastorală pe care o redactează „Sămănătorul“ Tom. I. Catehética, în extensiune de 325 pagini și cu prețul de 140 Lei. Fiind lucrarea scrisă cu multă temeinicie și de cel mai mare folos pentru preoțime, o recomandăm călduros Veneratului Cler diecezan, lăsând să poată fi cumpărată și pentru Bibliotecile parohiale.

Cluj, la 16 Aprilie 1936.

Nr. 2934.

Necrolog.

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Mihail c. Nemeș*, fost preot pensionar în Vultureni, a repausat în Domnul în ziua de 13 Aprilie 1936, în al 85-lea an al vieții și al 61-lea al preoției.

Onorat Frățiile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciunile pii îndatinate pentru odihna sufletului adoratului în Hristos Frate.

Din șed. konz. 22 Aprilie 1936.

Nr. 3177.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Raportul Reuniunii de Misiuni.

Publicăm în numărul prezent raportul despre activitatea Reuniunii noastre Diecezane de Misiuni Sfinte, prin misiunile populare ținute în cursul anului trecut.

Frății protopopi și preoți, cumpănind cu toată atențiunea ceia cuprinse în punctele dela încheierea acestui raport, se vor îndemna tot mai stăruitor la munca sfântă de apostolat, trezind întru ei tot mai mult zelul sfânt pastoral și toate energiile lor sufletești pentru înaintarea religioasă-morală a credincioșilor încredințați grijii și păstoririi lor.

În consecință se vor năzui cu deasupra să aranjeze misiuni populare bine pregătite, atât cu ocaziunea sinoadelor protopopești designându-se cei mai aleși preoți misionari din preoțimea districtuală, cât și cu alte ocazii, cerând din bună vreme preot misionar conducător dela centru, lăsând la o parte orice considerații materiale cu cari sunt împreunate misiunile populare și avându-se în vedere rodul spiritual al credincioșilor parohieni care covârșește neasemănat, toate interesele vremelnice trecătoare.

Raport despre activitatea generației a Reuniunii Diecezane de Misiuni-Sfinte din Cluj în anul 1935.

Din rapoartele ce le deținem, în anul 1935 s'au ținut misiuni în următoarele locuri:

1. Năsăud la 27 Februarie—3 Martie sub conducerea Părintelui egumen dela Mănăstirea Moșelului, Leon I. Manu, ajutat de preoții localnici și cei din jur. S'au mărturisit și împărtășit cea mai mare parte dintre credincioși.

2. *Gilău*, la 23—25 Martie prin p. Gavril Iagăr, ajutat la mărturisiri de p. Ioan Irineș, Valeriu Cuișdean, Augustin Sucu și Dr. Victor Pop preotul local, cu 7 predici și 320 împărtășiri.

3. *Jucul de mijloc*, la 23—25 Martie prin p. Dr. Virgil Bălibanu, ajutat de p. p. V. Hlopârteanu, A. Pop. I. Deac I. Lehenea și Ioan Moldovan cu 490 împărtășiri.

4. *Chivești*, la 5—8 Aprilie prin p. T. Herineanu și I. Robu, ajutați la mărturisiri de p. I. Câmpeanu, Sonea Florian cu 294 împărtășiri.

5. *Bologa*, la 6—8 Aprilie sub conducerea p. Dr. Cosma Avram, ajutat la mărturisiri de pp. Iuliu Truția, Eugen Anca, Dumitru Potra și Victor Napeu preotul local, cu 4 predici și 721 mărturisiri.

6. *Morăreni*, la 7—9 Aprilie prin p. Ioanichiu Groze, Aurel Socaciu și Teodor Adăce, ajutați la mărturisiri de preoții din jur. S'au ținut în total 6 predici și s'au mărturisit 313 credincioși.

7. *Moruș*, la 12—14 Aprilie prin p. Vasile Ceserean, ajutat de pp. T. Pop și I. Rotariu preotul local cu 5 predici și 216 împărtășiri.

8. *Sălcuța*, la 12—15 Aprilie prin pp. Ioan Petrinzel, Vasile Iazar și Ioan Sângerzan, ajutați la mărturisiri de preoții din jur. S'au împărtășit peste 360 credincioși.

9. *Baciă*, la 13—15 Aprilie sub conducerea p. Vasile Cosma, ajutat de preoții din jur, cu 50 de împărtășiri.

10. *Iara* la 13—15 Aprilie prin Vinčențiu Sima și Teodor Felea, ajutați la

mărturisiri de preoți veniți la sinod. S'au ținut 6 predici și s'au împărțit 295 de credincioși.

11. *Sânmihaiul Almașului*, la 14—16 Aprilie, sub conducerea Reverendisimului Dr. Titus Malai, ajutat de preoții din jur cu 270 mărturisiri.

12. *Simișna*, la 21—23 Aprilie, sub conducerea pâr. Dr. Gregoriu Strîmbu, ajutat la mărturisire de pp. V. Pop, E. Filipan și Gh. Căpâlna preotul local. S'au ținut în total 6 predici și s'au mărturisit 735 credincioși.

13. *Cluj*, în catedrală, în săptămâna VI din Postul mare sub conducerea Ilustrisimului Dr. Octavian Domide, cu 5 predici și foarte numeroase mărturisiri.

14. *Dârja*, la 25—27 Maiu prin pâr. V. Hopârtean, M. Rațiu, ajutați de preotul din loc Dumitru Glodeanu, cu 6 predici și 68 mărturisiri.

15. *Fodora*, la 31 Maiu—3 Iunie, sub conducerea pâr. Ștefan Botha, ajutat de V. Filipan, A. Mureșan, E. Mureșan, G. Blaga și cel. local I. Cheresteșiu. S'au ținut în total 9 predici și s'au mărturisit în total 267 credincioși.

16. *Bezded*, la 22—24 Iunie, sub conducerea pâr. Dr. Gregoriu Strîmbu, ajutat la mărturisiri de pâr. P. Ciaca, E. Balint și preotul local E. Vasian. S'au ținut în total 6 predici și s'au mărturisit și cuminecat 262 credincioși.

17. *Șomeutul mic*, la 22—24 Iunie, prin Reverendisimul Iacob Marga, ajutat de pâr. I. Mânzat cu 6 predici și 52 împărțiri.

18. *Negrilești*, la 27—29 Septembrie, sub conducerea pâr. V. Câmpan, ajutat de pp. I. Robu și P. Viman. S'au ținut 7 predici și s'au mărturisit 170 credincioși.

19. *Berindu*, în 7 Octombrie prin Părintele Vasile Cosma cu circa 200 împărțiri.

20. *Bistra*, la 12—14 Octombrie sub conducerea Revs. Dr. Titus Malai, ajutat la mărturisiri de preoții localnici și cei din jur cu peste 1100 împărțiri.

21. *Dezmiru*, la 19—21 Octombrie sub conducerea pâr. Laurențiu Nicoară, ajutat de PP. Micusan și Gh. Caian cu 6 predici și 551 împărțiri.

22. *Monor*, la 25—27 Octombrie sub conducerea Revs. Dr. Victor Bojor ajutat la mărturisiri de PP. T. Macrea, I. Groze, S. Negrea, I. Pop, V. Oltean și E. Cuesdean și T. Adace preotul local; s'au ținut în total 7 predici și s'au împărțit 506 credincioși.

23. *Fundătura*, la 25—27 Octombrie sub conducerea pâr. Dr. Ioan Pavel ajutat de M. Rațiu și V. Fetti, s'au mărturisit și împărțit 268 credincioși.

24. *Călacea*, la 2—4 Noembrie, prin

pâr. Gavril Boz și Gavril Deacu, cu ocazia sinodului protopopesc. S'au mărturisit și împărțit 70 de credincioși.

25. *Fildul de mijloc*, la 7-9 Noembrie, prin pâr. Virgil Pop, ajutat la mărturisiri de pp. V. Ghițiu, I. Ilieș și Victor Pop, cu peste 450 împărțiri.

26. *Cluj*, în catedrală în săptămâna IV-a din postul Crăciunului sub conducerea pâr. Dr. Dominic Niculaieș, călugăr franciscan, cu 14 predici și foarte numeroase mărturisiri.

27. *Șutu*, 26—28 Octombrie prin V. Sima, cu 6 predici, și 260 de cuminecări.

28. La acestea să se adaugă adevăratele misiuni populare ținute la sf. Mănăstire dela N. Cila, la toate praznicile mai mari începând dela Buna Vestire până la Ziua Crucii, dar mai ales la praznicile Sf. Marii Mari, Taierea Capului Sf. Ioan, Sf. Marie Măci și Ziua Crucii. Cu acestea ocaziuni s'au rostit zeci de cuvântări sacre din partea mai multor preoți și s'au împărțit cu sf. Taine mai multe mi de credincioși, cari cu zecile de mi au alergat în pelerinaj la acel sfânt lăcaș de închinare.

Deci s'au ținut misiuni în total în 28 de locuri cu circa 166 predici împărțindu-se cu Sf. Taine peste 10.000 de credincioși.

De încheiere însemnăm următoarele:

1. Deși în anul trecut au fost mai multe zile potrivite pentru ținerea misiunilor populare, începând din luna Iunie—Decembrie, preoțimea în general nu s'a prea nizuț să ceară misiuni dela Prea Veneratul Ordinariat, ori dela Comitetul Central al Reuniunii. Să semnaleză chiar cazul. când înșiși credincioșii parohieni prezentându-se la Episcopie, cer misionar dela centru, având în vedere situația religioasă a satelor lor, considerând ravagiile ce le fac sectarii din loc ori din jur și alte împrejurări. Unii păstori sufletești se pare a nu fi îndeajuns pătrunși de importanța ce o are o misiune populară binecondusă într'o parohie; rezultatele spirituale ale unei misiuni bine reușite: regenerarea și reînvierea sufletească a credincioșilor din parohie pe un șir de ani înainte sunt extrem de prețioase. Cheltuielile împreunate cu atari prilejuri nu pot să constituie motiv de refuz, pentru preotul care primește pe misionar, dacă avem în vedere importanța misiunilor. Dreptaceea din nou îndemnăm pe frații preoți să nu pregete a cere misiuni populare pentru parohiile lor, mai ales acolo, unde nu s'au ținut nicodată. Reînnoim, deci, toate îndemnurile, instrucțiunile și directivele ce s'au dat raților preoți privitor la misiunile populare cu prilejul publicărilor rapoartelor generale ale Reuniunii.

nei, în Nr. 7—8 al „Curierului Creștin“ din 1932 în No. 4 din 1933 în No. 2—3 din 1934 și mai pe urmă în No. 9—11 din 1935 a' e aceluiași organ oficial diecezan.

2. În deosebi reflectăm pe toți, să aibă în vedere în anu viitori sfaturile și îndemnurile date, ca în una ori două dumineci din Postul Mare preoții localnici să invite în parohiile ori filiele lor pe unul ori do preoți străini, cari stând la dispoziția credincioșilor să poată asculta mărturisirile aceloră, cari din oarecare sfială omenească, ori din altă cuvioasă pricină nu ar vrea să se mărturisească preotului propriu între preoții vecini se poate face cu schimbul. Această dispoziție s'a făcut și prin Pastorală Prea Sfințitului Domn Episcop din Postul Mare 1934 sub No. 1161—1934, publicată în No. 5 din 1 Martie 1934.

3. Frații protopopi districtuali pe lângă obligațiunea misiunilor populare prescise cu ocaziunea sinoadelor protopopești, vor avea să facă raport special la Prea Veneratul Ordinariat despre parohii ori parohiile din tract, în care ar fi mai necesar să se țină misiuni populare. În privința aceasta vor lua mai înainte contact cu respectivii preoți cii acele parohii și de comun acord vor stabili misiuni pe vre unul din termenii mai jos indicați, ca mai potrivit pentru ținerea misiunilor. Cererile de misiuni să se înainteze cel mai târziu până la finea luni Ma u.

4. Comitetul Central al Agrului din Cluj, cu data de 11 Ianuarie a. c. No. 16—1936, roagă prezidiul Reuniunii de Misiuni Sfinte să se dispună părinților misionari, că în cadrul predicilor de misiuni să trateze în 2 predici din fiecare localitate aceeași agistă, îndemnând la înființarea organizației Agru, acolo unde nu este încă înființată și stăruind la o cât mai pronunțată activitate în cadrele scopurilor religioase, morale și naționale prevăzute în statutele Asociației Generale a Românilor Uniți (Agru). Asemenea mai stăruia în acest apel pe lângă următoarele: „Câte alte 2 pre-

dici de fiecare localitate Părinții misionari credem, că ar fi potrivit să le dedice exclusiv presei catolice, respectiv presei noastre române unite, îndemnând pe fiecare credincios a contribui la susținerea presei, de care dispunem precum și la creierea posibilităților de a ieși pe terenul apărării intereselor Bisericii noastre cu o presă bine organizată și extinsă pe întreg cuprinsul țării. Necesitatea unei presei a Bisericii române unite, care să fie oricând gata a lua apărarea Bisericii noastre și a răspunde cu greutate tuturor celor cari chemați și nechemați atacă Biserica română unită: Biserica națională română, precum a fost relevat în toate congresele asociației noastre. Atragem, deci, deosebita atenție a fraților părinți misionari asupra celor cuprinse în acest punct, stăruind ca în fiecare parohie, unde se țin misiuni să se înființeze, unde nu sunt: Reuniuni Marijane, Agru, Bibliotecii populare creștine, colportajul presei bune etc.

5. În fine însemnăm, că în anul curent calendarul ne oferă date deosebit de favorabile pentru ținerea misiunilor populare și anume: 1. Sfințele Rusali, 31 Ma u, 1—2 Iunie, 2. 28 Iunie (Dumineca) și 29—30 Iunie Sf. Apostoli Petru și Pavel, 3. 19 Iunie (Dumineca) și 20 Iulie Sf. Prooroc Ilie, 4. 15 August Sf. Marie Mare, și 16 August (Dumineca), 5. 29 August, Tăierea Capului Sf. Ioan și 30 August (Dumineca), 6. 6 Septembrie (Dumineca), 7—8 Nașterea Maicei Domnului, 7. 13 Septembrie (Dumineca) și 14 Septembrie Înălțarea Sfintei Cruci, 8. 25 Octombrie (Dumineca) și 26 Octombrie (Sf. Mucenic Dimitrie) și p. 9. 21 Noembrie (Intrarea în Biserică a Maicei Domnului) și 22 Noembrie (Duminecă), Cluj, la 21 Martie 1936.

Dr. Titus Malaj,
vicepreședintele Reuniunii
de Misiuni.

Miron Pop,
secretarul Reuniunii de
Misiuni.

Raport general asupra Cassei „Reuniunii de Misiuni sfinte“ a diecezii de Cluj Gherla, anul 1935.

La finele anului (31 Decembrie) 1935, situația casei „Reuniunii de Misiuni Sfinte“ a diecezii de Cluj—Gherla este următoarea:

1. Sold la 31 Decembrie 1934	— — — —	18896 Lei
2. Taxă pentru „Reuniunea de Misiuni Sfinte“		
dela preoții diecezii Cluj—Gherla pe anul 1935		7860 Lei
Totalul intratelor pe anul 1935		26.756 Lei
1. Spese de misiuni sfinte pe anul 1935, cum e indicat		
in Registrul de Casă la pag. 63.	— — —	4206 Lei
2. Notă pentru 20 coale hârtie la Reuniunea de Misiuni		20 Lei
Totalul eșitelor pe anul 1935		4226 Lei

I. Intrate pe anul 1935 în Cassă	— — —	26.756 Lei
II. Eșite „ „ „ din „	— — —	4220 Lei
Rest de cassă la 31 Decembrie 1935		— — 22.530 Lei

adecă: (Douazeci și două mii cinci sute treizeci lei) ce se află în cassă în numerar.

1. Se mai află un libel de depun. la „Concordia” Nr. 695 în valoare de	— — — — —	69201 Lei
2. Se mai află o acție în suma de	— — —	500 Lei

Totalul depunerilor este în valoare de 69.701 Lei

(Șase zeci și nouă mii șapte sute unu Lei).

Cluj, la 13 Ianuarie 1936.

Controlor:

ss. Dr. Emilian Lemeny.

Cassar:

Păr. Pompeiu Onofreju.

Partea neoficiala.

Vizitația P. S. S. Episcopului, la Cluj—Calvaria.

Floriile anului acesta au fost o zi de mare praznic, aducător de nespusă mângâiere, pentru credincioșii parohiei Cluj-Mănăstur II „Calvaria”, precum și pentru întreg Mănăsturul, căci în aceasta luminată zi, Prea Sfinția Sa Părintele nostru Episcop Iuliu, s'a scoborât din nou în mijlocul credincioșilor, atât de aproape de caldă și marinimoasa inimă a prea bunului Păstor.

Ocaziune binevenită a fost, sfințirea Crucilor (14 stațiuni) în amintirea sfintelor și mântuitoarelor Patimi, ale Domnului nostru Isus Hristos, ridicate din piatră cioplită, din inițiativa Fraților Terțiarilor români ai Ordinului al III-lea Franciscan și cu concursul harnicilor credincioși și a Reuniunii Sft. Maria din Cluj—Mănăstur II, în frunte cu zelul lor paroh protopop Ion Ietru Domșa.

Într'adevăr a fost o idee preafericită și o sfântă inspirație, ca aceasta „Cale a Crucii” „prima în toată provincia Metropolitană în felul acesta” — să fie ridicată tocmai la biserica mănăstirei „Calvaria”, căci și numele o indică spre aceasta. Veritabilă deosebire de laude, credincioșii acestei parohii cari în frunte și sub conducerea pâr. protopop Petru Domșa, din această biserică care înainte de războiu era pustie și lăcaș al bubuitelor, iar în războiu a fost folosită chiar de către milite, au făcut un lăcaș vrednic de închinăciune, unul dintre cele mai atrăgătoare din Cluj. Biserica este îmbrăcată frumesc, curățită, se observă ochiul ager și ordonat al membrilor Reuniunii Sfința Maria „Calvaria”, cari în frunte cu prezidenta lor D-na protopopescu Letița Domșa se îngrijesc cu mult zel de casa sfântă a Domnului.

O impresie neștearsă îți lasă în suflet, deja când ai intrat în cimitierul bisericeii „Calvaria” și observi pe dâmbul de-a stânga clopotnița — iar pe cel de-a dreapta

într'o linie armonioasă Troița Răstignirii — apoi progresând mai departe te surprind crucile albe — uniforme, înșirate pe lângă o cale nouă, șerpuitoare, spre dealul Golgotei. În fund apare Biserica impunătoare „Calvaria”, veche de 10 veacuri, care a adăpostit, pentru un timp, prin veacul al 12-lea chiar și pe Sft. Benedict, când și-a cercetat frați calugări Benedicțini, ce erau aici adăpostiți la aceasta Mănăstire.

Acuma biserica împodobită românește cu covoară și țeseturi românești și luminată cu electricitate își așteaptă pe Mizele ei pre iubite. În această atmosferă a sosit Prea Sfinția Sa, bunul nostru Păstor, pe la orele 9, însoțit de Reverendisimul Dr. Gh. Vidican, canonic și prof. de teologie Dr. Emilian Lemenyi, G. Jagăr și S. Popa.

Popor mult așteaptă la poarta Cimitierului, iar de-a lungul drumului pe stradă până la biserica au fost așezate copii școlare primare No. 4 îmbrăcați în haine de straiți și șoimi, în frunte cu harnicul și neobositul lor director Ioan Pescar.

La sosire Prea Sfinția Sa a fost întâmpinat de un sobor de preoți, îmbrăcați în ornate — iar pâr. protopop P. Domșa l'a binevenat, prin cuvinte sincere și bine simțite „noi așternem în calea picioarelor Excelenței Voastre nu hainele noastre ci inimile pline de devotament și fiiese omagiu cu mulțimită pentru grația de care ne învredniciți în aceasta zi sfântă”

Prea Sfinția Sa a mulțumit călduros pentru primire — spunând, că cea mai mare mângâiere o simte, când se află între credincioșii săi buni, din toate părțile Eparhiei, și cu drag merge pe calca aceasta, fără de a lua în seamă oboseli, ori alte incomodități.

S'a servit apoi sf. Liturghie, în cadrele cărei Prea Sfinția Sa a predicat poporului

despre credința adevărată, iubirea Domnului și a Maicii Domnului și cinstirea Sfintei Cruci, storcând lacrimi de bucurie și recunoștință din ochii tuturor celor de iată.

După sf. Liturghie, apoi, s'a făcut sfințirea Crucilor, mergând în procesiune dela cruce la cruce, Prea Sfinția Sa cetind la fiecare câte-o rugăciune, ungându-le cu sf. Mir și stropindu-le cu aghiasmă. Ajuns la Troița Răstignirei a binecuvântat-o și aceasta, și de aici Prea Sfinția Sa a mai rostit cuvinte arhieresti de îmbărbătare și întărire în credință. „In necazurile și suferințele voastre—

aici, la Calea Crucii să vă căutați mângăierea și Domnul va da ascultare rugăciunilor voastre”. La sfârșitul întregii ceremonii, Dna protopopeasă Leitiția Domșa, a oferit Prea Sfinției Sale în numele Reunirii Sf. Maria, o preafrumoasă vază împodobită cu flori, ca un semn de omagiu și recunoștință.

După o scurtă gustare, la masa ospitalieră a păr. protopop Domșa — Prea Sfinția Sa s'a întors la reședință, iar credințioșii Mănăstureni au rămas adânc impresionați de cele văzute și auzite.

Săptămâna Patimilor și Paștile în gremiu.

Sbuciumați de greul vieții, prizoniți de soartă și obosiți de atâta așteptare după „mai bine”, o mângăiere adevărată, un suflu de liniște și pace sufletească nu poți primi de nicăieri, ca din Biserică. Azi, când păcatul e atât de preamărit și faptele rele aplaudate, reculegerea, examinarea și compătimirea societății ce-a alunecat pe povârnișul stricăciunii, nu o poți observa, ca din biserică, din cămara „adevăratelor adevăruri”.

Mulțimea credincioșilor, cari au trecut pragul sf. noastre biserici catedrale, dovedește cu prisosință importanța hotărâtoare a tot ce se propune de pe catedrala ei. În sf. Paresimi, credincioșii orașului cosmopolit al Clujului, n'au uitat a fi la datorie, la care de bunăvoie s'au angajat prin taina Sfântului Botez. Multele mărturisiri și cuminecări, ce s'au făcut în tot decursul sfântului Post, sunt mărturia cea mai eclatantă a virtuții sfintei noastre Biserici.

Conducătorii, urmașii apostolilor au stat la datorie cu toată dragostea, deschizând multora ușa raiului și ajutând din toate puterile lor sulețele ce li s'au deschis, ca să progreseze tot mai mult pe calea vieții.

În zilele de 24—29 Martie, s'au ținut și anul acesta exercițiile spirituale obișnuite pentru credincioși, conduse de Rvs. păr. canonic Ion Agărbiceanu. Venerabilul canonic, înzestrat de Dumnezeu cu darul originalității și al dulcilor povestiri, cu darul ce-i rezervat unei restrânse elite, a stărnit adânci emoții în sufletele mulțimei ce-l asculta. A ținut în total 7 predici, la funcțiunile sacre prescrise în acele zile. Pornind din cuvintele psalmistului: „Inimă curată zidește întru mine Dumnezeu și spirit drept înoeste întru cele din lăuntru ale mele”, misionarul Clujului atinge a fibrele cele mai sensibile ale sufletului. Îndemnurile la examinarea conștiinței, la rugăciune și fapte bune, ce trebuie să facă omul, ființa cea mai aleasă alui Dumnezeu, par ar fi pe deplin înțelese când mulțimea de credincioși stau ceasuri întregi până să le vină rândul ca să-și plece genunchii și capul sub epatrul lui vrănuia

din cei 6—8 confesori. În 29 Martie a fost ultima predică, de încheiere, în cadrele Sf. Liturghii și cuminecarea generală. Astfel pregătiți credincioșii cu merindea vieții eterne, au intrat în Sărbătorile zilelor moperate din Sfânta și marea săptămână a Patimilor. Mulțimea credincioșilor făcea catedrala neîncăpătoare. Veneau să asculte știința divină, ca orișicând. Progresul științei moderne — în parte eronată și păcătoasă — este difuzată în univers, atât pentru copii cât și pentru adulți cu zâne noi și iele aeriene aduse din magice depărtări și coborâte în cămin, la ușa sobei, prin misterile unui aparat de radio. Radio-ul credinței noastre îl ține amvonul, isvorul „viu și nesecat” de știință Dumnezească, modernă și eternă.

Luni, Marți și Miercuri, din Sfânta și Marea Săptămâna, la orele 7 a. m. s'a oficiat sf. Liturghie cu cuminecare. La ora 9 a. m. în prezența Excelenței Sale Episcopului s'a făcut slujba Sfintelor Ceasuri și Intipuitoare, servind Cl. Dr. E. Lemeni, prof. la Teologie. La orele 6 p. m. Vecernea împreună cu Liturgia Sf. Grigore când s'a făcut și cuminecarea credincioșilor cari au ajunat.

Tot în aceste prime zile ale Săptămânii Mari, Studenților dela Teologie li s'au ținut exerciții spirituale, conduse de Cl. Dr. L. Sârbu, directorul spiritual al Seminarului Teologic din Blaj. Oboseala tânărului predicator a fost încoronată cu frumoase succese spirituale.

Joi, la 9 Aprilie, la orele 7 a. m. Liturghie și cuminecare. La orele 9 a. m. Inseratul, împreună cu Liturgia Arhierescă a Sf. Vasile. La începutul Sf. Liturghii Prea Sfinția Sa Episcopul a hirotonit întru lectori pe următorii clerici: Ștef Constantin an IV, Băieș Octavian, Buda V., Bugnariu G., Chereșteșu I., Chira I., Iepure Ion, Lupaș V., Oltean C., Rusu L., Simule A., Tămaș V. și Vale Vasile din an III.

În cadrele sfintei Liturghii s'a consacrat sf. Mir pentru întreaga dieceză și Arhidieceză de Alba Iulia și Făgăraș, iar la sfârșit s'a făcut emoționanta slujbă a spălării picioarelor. Umilința o propovădu-

tește B serica, promițând pentru aceasta în mod infalibil, mărire în ceriu. Hristos s'a umilit „chipul robului luând” și umilintă a poruncit tuturor celor cari vreau să-L urmeze. Arhiepiscopul îi implinește porunca. Își pleacă genunchii, toarnă apă și spală picioarele celor 12 clerici — „apos oli” (din an IV), cu ștergătorul le șterge și apoi le sărută. Credincioșii priveau cu uimire și emoție la scena, pe care cu 19 veacuri în urmă o făcuse Mântuitorul lumii. Prin acest gest al Arhiepiscopului nostru sunt umiliți toți acei eroi, cari din vitiul trufiei vor să facă virtute, toți acei, cari preaslăvind păcatul, sărăcesc neamuri și nenorocesc popoare.

La orele 6 p. m. s'a făcut slujba Sfințelor Patimi cu citirea celor 12 Evanghelii, pe cea dintâiu cetindu-o Prea Sfinția Sa Episcopul.

Vineri, 10 Aprilie la orele 9 a. m. Slujba Sf. Ceasuri Împărătești. Apoi s'a făcut adorația Prea Sf. Sacrament expus lângă Sf. Mormânt în Catedrală de câte 4 clerici până la orele 5 p. m. când s'a făcut Vecernia și Prohodul Domnului, pontificând Prea Sfinția Sa Episcopul. Predica a fost rostită de Prea Sfinția Sa Episcopul, arătând cu multe citate din Sf. Scriptură, nevinovăția lui Dumnezeu făcut om pentru mântuirea noastră. El de bunăvoie suferă ocară, batjocură, patimi și moarte ca novă să ne coboare din ceriu pace. Evoacă scena patimilor lui Isus, scena morții Sale, care pentru noi înseamnă viață.

Drumul pe care l-a făcut tâlharul de pe crucea din dreapta Mântuitorului, drumul pocăinței, se cade să-l facem, murind cu Hristos și cu el înviind. Apoi s'a făcut procesiunea cu Sfânta Euharistie purtată de P. S. S. Episcopul, parcurgându-se străzile: Regina Maria, Piața Uniri, Universității, Brătianu și Gh. Dima.

Sâmbătă în 11 Aprilie la orele 9 a. m. s'a oficiat liturghia Marelui Vasile împreună cu Vecernia și Cântările lui Moisi.

La orele 12 din noapte a avut loc Slujba Învierii cu procesiunea pe aceleași străzi, ca la Prohodul Domnului. La sfârșitul slujbei, mulțimea credincioșilor au sărutat Sf. Cruce oferită de Prea Sfințitul Iuliu, Icoana Învierii și sfânta Evanghelic, terminându-se toate acestea la orele 3 din noapte. Duminică, 12 Aprilie — ziua luminată a Învierii, la orele a. m. s'a oficiat Liturghia solemnă arhierescă, pontificând Excelența Sa Episcopul. Sf. Evanghelie s'a citit în 8 limbii română: P. S. S. Episcopul; greacă: Ilustritatea Sa Dr. Octavian Domide; latina: Rvs. Dr. V. Bojor; franceză: Rvs. Ioan Agârbeceanu; italiană: Cl. G. Iagăr; germană: Rvs. Dr. Gh. Vidican; maghiară:

Păr. Dr. Pandrea, engleză: M. On. E. Precup și iar română: Cl. Dr. E. Lemenyi.

Predica a fost rostită de Excelența Sa Episcopul, pornind din anunțul bucuriei: „Hristos a înviat”. Această veste a Învierii Domnului a adus mare bucurie și mult curaj în cercul fricos al sfinților Apostoli și multă bucurie ne aduce astăzi nouă, celor ce nădăjduim „în viața eacului ce va să fie”. S'a sculat biruitor din mormântul lipsit de viață „cel ce este însași viața” aducând pace și dragoste, care pace și dragoste o lasă Apostolilor, ca să fie semnul slugilor Sale. Pacea Domnului e ceea ce poate fericirea neamurilor învrăjbite ale timpurilor pe care le trăim.

Responsoriile la Sf. Liturghie au fost date de corul Reuniunii „Sf. Maria” din loc, sub conducerea d-lui Căranca. La orele 6 p. m. Vecernia a oficiat-o tot P. S. S. Episcopul, citindu-se Evanghelia în aceleași limbă. A doua zi de Paști, Sf. Liturghie a fost oficiată de Cipitul catedral, pontificând și predicând Ilustritatea Sa Dr. Octavian Domide; iar a treia zi de Paști a predicat Păr. Dr. I. Handrea. Învațăturile Sf. Evanghelii, în aceste sf. zile au fost ascultate de foarte mulți credincioși, mulți din ei stând chiar în fața bisericii neputând intra înăuntru, fiind arhiplină catedrala.

Hristos, veșnic Același, ieri ca astăzi și în etern, este cinstit de toți cei ce l-au jurat cinste și supunere. Hristos, care pururea petrece în mijlocul nostru, fie în veci lăudat!!

Hristoase, care moartea o-ai învins prin învierea Ta, primește lauda buzelor noastre.

Vian.

Publicație de licitație.

Biserica română unită din Frâncenii Boiului tractul (p. u. Ileanda). Eparhia de Cluj—Gherla, (jud. Someș) vrând se dea în întreprindere pictarea bisericii, precum și construirea din lemn și pictarea iconostasului, publică pe această cale licitație minuendă cu oferte închise pe ziua de 17 Mai 1936 ora 3 p. m. la casa primului curator a bisericii română unite din Frâncenii Boiului, unde se va prezenta de către ofertanți planul și devizul de spese cu prilejul licitației.

Frâncenii Boiului, la 20 Apr. 1936.
ss. Gavril Blaga ss. Dumitru Nagy
preot. primcurator.

Nr. 3209.